

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym dnia 16 maja 2017r. M. G. wniósł o zasądzenie od (...) spółki akcyjnej w B. (następcy prawnego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością we W.) kwoty 36.000 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 1 listopada 2014r. tytułem odszkodowania za powstrzymanie się od działalności konkurencyjnej po ustaniu zatrudnienia w okresie od lipca 2014r. do października 2014r. zgodnie z zawartą przez strony umową o zakazie konkurencji. Wskazał, iż jego stosunek pracy zakończył się z dniem 31 maja 2014r. z jego inicjatywy. Otrzymał odszkodowanie za powstrzymanie się od działalności konkurencyjnej jedynie za czerwiec 2014r. W październiku 2014r. pozwana spółka rozwiązała umowę o zakazie konkurencji, co nie zwalnia jej z obowiązku zapłaty odszkodowania za sporny okres.

Nakazem zapłaty wydanym w elektronicznym postępowaniu upominawczym dnia 25 lipca 2017r. sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

W sprzeciwie od tego nakazu pozwana spółka wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych podnosząc, iż umowa o zakazie konkurencji została skutecznie rozwiązana, a ponadto M. G. naruszył zakaz konkurencji podejmując współpracę z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, co uzasadnia ustanie po stronie spółki obowiązku zapłaty odszkodowania. W sprzeciwie strona pozwana zastrzegła prawo zgłoszenia ewentualnie innych zarzutów, twierdzeń i dowodów po doręczeniu jej pozwu wraz z powołanymi dowodami.

W toku postępowania M. G. podtrzymał argumentację wskazaną w pozwie, zaprzeczając naruszeniu zakazu konkurencji. Pozwana spółka podkreślała natomiast, iż powód w żaden sposób nie wyjaśnił naruszenia zakazu konkurencji w ramach współpracy z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, a oczywistym jest, że podmiot ten świadczy na rynku takie same usługi i kieruje ofertę do tych samych podmiotów co pozwana.

Postanowieniem z dnia 24 sierpnia 2017r., zmienionym następnie postanowieniem z dnia 10 kwietnia 2018r., niniejsza sprawa została przekazana do Sądu Rejonowego dla (...) IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (k. 15, k.33v). Następnie, postanowieniem z dnia 20 sierpnia 2018r. przekazano sprawę do tutejszego Sądu Rejonowego (...), IX Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (k. 87-87v).

Na ostatniej rozprawie, w dniu 26 kwietnia 2019r., pozwana spółka wniosła o zasądzenie na jej rzecz od powoda poza kosztami zastępstwa procesowego także kosztów procesy w postaci kosztów przejazdu na rozprawy w kwocie 2061,08 zł (trzykrotny dojazd do S. z W. i z powrotem, 411 km x 9 x 0,8358 zł). Wniosła też o zwrot kosztów korespondencji (4 znaczki pocztowe po 5,20 zł) celem przesłania odpowiedzi na pozew i pisma ustosunkowującego się do przedłużenia terminu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) spółka akcyjna w B. ma w zakresie swojej działalności m.in. sprzedaż hurtową zboża, nieprzetworzonego tytoniu, nasion i pasz dla zwierząt, maszyn i urządzeń rolniczych oraz dodatkowego wyposażenia, żywych zwierząt, paliw i produktów pochodnych, naprawę i konserwację maszyn, sprzedaż detaliczną kwiatów, roślin, nasion, nawozów, żywych zwierząt domowych, jak również innych produktów rolnych wszelkiego rodzaju oraz handel towarami stanowiącymi zaopatrzenie dla rolnictwa jak również działalność agentów zajmujących się sprzedażą płodów rolnych i żywych zwierząt.

Wcześniej podobny zakres działalności miała poprzedniczka prawna ww. spółki - (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością we W., która została połączona z (...) spółką akcyjną w B. na podstawie uchwały Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółki (...) z dnia 16 grudnia 2014r.

Niesporne, a ponadto dowód: wydruk (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością we W. k.77-85, wydruk z (...) spółki akcyjnej w B. k. 66-70v, wydruk ze strony internetowej (...) spółki akcyjnej w B. k. 87, przesłuchanie M. P. w charakterze strony pozwanej k. 175-177

M. G. był zatrudniony w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością we W. od dnia 1 sierpnia 2012r. na stanowisku dyrektora regionalnego (handlowego), na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze czasu pracy, za wynagrodzeniem wynoszącym 9.000 zł.

Niesporne, a ponadto dowód: umowa o pracę k. 25

Zgodnie z pisemnym zakresem obowiązków, do jego obowiązków należało zapewnienie stabilnego wzrostu wartości spółki zgodnie z przyjętą misją i wizją spółki oraz polityką jakości, projektowanie, wdrażanie i zarządzanie siecią dystrybucji na obszarze regionu, zarządzanie sprzedażą towarów handlowych, usług i materiałów, w tym również zarządzanie sprzedażą kredytową, zabezpieczeniami, windykacją należności z tytułu tej sprzedaży, zarządzanie marżą, płynnością finansową, zapasami towarów, planowanie budżetu, bieżąca kontrola wyniku finansowego i nadzorowanie realizacji budżetu, opracowywanie planów sprzedaży oraz ich kontrola, pozyskiwanie klientów indywidualnych i instytucjonalnych. negocjowanie umów z kluczowymi kontrahentami, poszukiwanie możliwości i źródeł wzrostu wartości firmy w ramach powierzonych zasobów- terytorium, rozwój nowych możliwości marketingowych i sprzedażowych dla produktu/usługi, monitorowanie i analiza danych rynkowych dotyczących regionu, segmentu klienta, działań konkurencji, przygotowywanie raportów marketingowych i cenowych, akcji promocyjnych, aktywna współpraca z dyrektorami działów (...), N., (...), (...) (...) w celu stworzenia regionalnej polityki strategii sprzedaży/zakupu, tworzenie i odpowiedzialność za bazę danych z regionu udokumentowaną w (...), reprezentacja spółki, zarządzanie podległymi pracownikami dążenie do ich maksymalnego rozwoju a także pełnego wykorzystania ich potencjału.

Jego podstawowym obowiązkiem był nadzór nad pracownikami handlowymi spółki na terenie województwa (...) i części województwa (...) i koordynacja ich pracy. Miał on dostęp do klientów spółki, znał strukturę zakupu towarów przez tych klientów i cenniki sprzedaży oraz strategię marketingowe i plany sprzedażowe, w których tworzeniu uczestniczył. Sam również brał udział w spotkaniach handlowych. Nadzorował również skup zbóż i odpowiadał za płatności.

Dowód: karta opisu pracy cz. B k. 5 akt osobowych powoda, przesłuchanie M. G. w charakterze strony k. 135-138, 140-141, k. 177-179, zeznania świadka P. Z. k. 138-141,k. 177-179, przesłuchanie M. P. w charakterze strony pozwanej k. 175-177

W dniu 1 sierpnia 2012r., strony podpisały umowę o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy (§ 1 umowy). Na jej podstawie M. G. nie mógł prowadzić działalności konkurencyjnej wobec działalności prowadzanej przez pracodawcę w zakresie jego byłych obowiązków wynikających ze stanowiska pracy tj.

- 1) wykonywać pracy (usług) na rzecz innych osób lub ich przedsiębiorstw zorganizowanych w dowolnej formie prawnej w Polsce i za granicą, bezpośrednio lub pośrednio, samodzielnie lub niesamodzielnie, odpłatnie lub nieodpłatnie, na podstawie stosunku pracy lub innego stosunku prawnego, jeżeli osoby te lub ich przedsiębiorstwa prowadzą działalność konkurencyjną wobec pracodawcy;
- 2) obejmować funkcji w organach zarządzających, kontrolnych lub nadzorczych u innych osób lub w ich przedsiębiorstwie w Polsce i za granicą, a także wykonywać funkcji doradczych u tych osób i w tych przedsiębiorstwach, jeżeli osoby te lub ich przedsiębiorstwa prowadzą działalność konkurencyjną wobec pracodawcy;
- 3) podejmować i/lub prowadzić działalność gospodarczą, bezpośrednio lub pośrednio, na własny lub cudzy rachunek lub wykonywać wolny zawód, jeżeli jest to działalność konkurencyjna wobec pracodawcy;

4) zatrudniać na podstawie stosunku pracy lub innego stosunku prawnego osób spośród władz lub personelu pracodawcy na własny lub cudzy rachunek lub powierzać tym osobom funkcji w organach zarządzających,

kontrolnych lub nadzorczych, a także funkcji doradczych - u osób lub w przedsiębiorstwach, które prowadzą działalność konkurencyjną wobec pracodawcy, jeżeli zagraża to lub narusza interesy pracodawcy.

5) występować w charakterze agenta, pełnomocnika lub prokurenta przedsiębiorstw konkurencyjnych (§ 2 punkt I umowy.)

Za działalność konkurencyjną, zgodnie z umową, uważa się działalność każdej osoby lub każdego przedsiębiorstwa w Polsce i za granicą, zorganizowaną w dowolnej formie prawnej, której zakres obejmuje działalność z zakresu przedmiotu przedsiębiorstwa pracodawcy z wyłączeniem spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w ul. (...), (...)-(...) S., NIP (...), REGON (...) - w zakresie jej działalności określonej w Krajowym Rejestrze Sądowym, Dział 3 Rubryka 1 - Przedmiot Działalności określonej na dzień 22 sierpnia 2012r. (§ 2 punkt II umowy.).

Zakaz konkurencji, określony w § 2 miał obowiązywać M. G. przez okres jednego roku licząc od dnia ustania stosunku pracy pod warunkiem gdy pracodawca nie skorzysta z możliwości jego skrócenia lub zniesienia w terminie 7 dni od daty rozwiązania umowy o pracę przez pracownika biorąc pod uwagę odpowiednio: staż pracy pracownika, zajmowane stanowisko pracy i posiadane informacji o działalności pracodawcy. Oświadczenie powyższe z nowym terminem obowiązywania zakazu konkurencji zostanie złożone pracownikowi pisemnie i obowiązywać będzie od dnia jego doręczenia pracownikowi oraz stanowić będzie integralną część przedmiotowej umowy (§ 2 punkt IV umowy).

M. G. przez okres trwania zakazu konkurencji przysługiwało odszkodowanie w wysokości jego zasadniczego wynagrodzenia w dniu rozwiązania umowy o pracę, płatne ostatniego dnia każdego miesiąca trwania zakazu, a w sytuacji gdyby doszło do rozwiązania umowy o pracę przez pracodawcę w trybie art. 52 kodeksu pracy odszkodowanie miało wynosić 25% wynagrodzenia otrzymanego przed ustaniem stosunku pracy (§ 2 punkt IV umowy).

Za naruszenie zakazu konkurencji pracownik był zobowiązany do zapłacenia pracodawcy kary umownej w wysokości 30.000 zł przy czym pracownik nie mógł bez zgody pracodawcy zwolnić się z zobowiązania przez zapłatę kary umownej. Pracodawca został uprawniony do dochodzenia odszkodowania przewyższającego wysokość kary umownej na zasadach ogólnych (§ 3 punkt 1 i 2).

Umowa o zakazie konkurencji ulega rozwiązaniu:

a) z datą rozwiązania umowy o pracę przez pracodawcę w trybie art. 30. § 1. pkt.1 , art. 32 i art. 33 kodeksu pracy. W przypadku rozwiązania umowy o pracę przez Pracodawcę w trybie art. 52 kodeksu pracy zastosował ma pkt.2.,IV § 2 niniejszej umowy.

b) jeżeli informacje posiadane przez pracownika utraciły użyteczność lub poufność, w przypadku, gdy:

- przedsiębiorstwo pracodawcy zostało zlikwidowane lub trwale zaprzestało działalności w zakresie objęty zakazem,

c) wprowadzeniu przez pracodawcę nowej strategii sprzedaży min. po przez ustalenie nowych cenników terminów płatności, zabezpieczeń płatności i innych,

d) ujawnieniu przez pracodawcę w jakikolwiek sposób informacji objętych stanowiskiem pracy pracowni będących przedmiotem zakazu , tj. upowszechnienie informacji, nieodpłatne przekazanie lub potwierdzenie, nie posiadają one już dla Pracodawcy poprzedniego znaczenia, tzn. utraciły cechę "informacji szczególnie ważnych";

e) jeżeli pracodawca popada w miesięczną zwłokę w obowiązku z zapłaty odszkodowania, o którym mowa w ust. IV § 2 i na pisemne wezwanie pracownika nie przystąpi do realizacji zobowiązania zapłaty kwoty odszkodowania (§ 4 umowy).

Dowód: umowa o zakazie konkurencji k. 54-54v.

M. G. od 2003r. jest związany z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w S. jako jej wspólnik oraz prokurent, a do września 2014r. również jako prezes zarządu. Podstawowym przedmiotem działalności tej spółki jest: działalność usługowa wspomagająca chów i hodowlę zwierząt gospodarskich, zbieranie odpadów, zarówno niebezpiecznych, jak i innych niż niebezpieczne, obróbka, usuwanie, przetwarzanie i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych, działalność agentów zajmujących się sprzedażą produktów rolnych, żywych zwierząt, surowców dla przemysłu tekstylnego i półproduktów, sprzedaż zboża, nieprzetworzonego tytoniu, nasion i pasz dla zwierząt, owoców i warzyw, maszyn i urządzeń rolniczych oraz dodatkowego wyposażenia, wyrobów chemicznych (punkty 1-5,8, 11-12,15-16 w dziale 3 Przedmiot działalności w wydruku z KRS). W zakres jej działalności wchodzi również doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania (opisane jako punkt 36 z 44 w dziale 3 Przedmiot działalności w wydruku z KRS).

Dowód: wydruk z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w S. k. 73-76, przesłuchanie M. G. w charakterze strony k. 135-138, 140-141, k. 177-179

M. G. nalegał, aby spółka (...) była wyłączona z zakazu konkurencji, objętego umową z dnia 1 sierpnia 2012r., zapewniając pracodawcę, że nie jest ona konkurencyjna dla pracodawcy.

Dowód: zeznania świadka P. Z. k. 138-141, k. 177-179, przesłuchanie M. P. w charakterze strony pozwanej k. 175-177

Wola stron umowy o zakazie konkurencji nie było umożliwienie powodowi świadczenia za pośrednictwem spółki (...) usług na rzecz podmiotów konkurencyjnych dla (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością we W. (następnie (...) S.A. w B.).

Dowód: przesłuchanie M. P. w charakterze strony pozwanej k. 175-177

W dniu 31 maja 2014r. stosunek pracy łączący strony został rozwiązany za wypowiedzeniem dokonany przez M. G.. Odchodząc ze spółki, M. G. powiedział, że dostał ofertę lepszej pracy, nie wskazując nazwy przyszłego pracodawcy.

Dowód: pismo z dnia 30.04.2014r. k. 55, zeznania świadka P. Z. k. 138-141, przesłuchanie M. P. w charakterze strony pozwanej k. 175-177

Za czerwiec 2014r. pozwana spółka wypłaciła M. G. kwotę 9000 zł tytułem odszkodowania za powstrzymanie się od działalności konkurencyjnej po ustaniu zatrudnienia.

Niesporne, a ponadto dowód: przesłuchanie M. G. w charakterze strony k. 135-138, 140-141, k. 177-179

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. świadczy na rynku takie same usługi i kieruje ofertę do jednakowych klientów, co (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością we W., tj. świadczy usługi dla szeroko pojętego rynku rolnictwa, w tym w zakresie skupu i sprzedaży zbóż, sprzedaży środków ochrony roślin, nawozów i materiału siewnego na tym samym rynku. W swojej ofercie na stronie internetowej ma: skup zboża i rzepaku, sprzedaż nawozów dolistnych, mineralnych i wapna, środków ochrony roślin, materiału siewnego oraz plastiku i folii.

Dowód: wydruk z (...) sp. z o.o. k. 67-72, wydruk ze strony internetowej (...) sp. z o.o. k. 86,, przesłuchanie M. G. w charakterze strony k. 135-138, 140-141, k. 177-179, zeznania świadka P. Z. k. 138-141

Od 1 lipca 2014r. spółkę (...) i spółkę (...) łączyła umowa o współpracy. Przy zawarciu umowy spółkę (...) reprezentował M. G. jako jej prezes oraz B. G. (prokurent) i R. O. (właściciel spółki).

W umowie wskazano, iż w zakresie działalności gospodarczej spółki (...) pozostaje między innymi doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, a także, iż dysponuje ona personelem, posiadającym odpowiednie przygotowanie fachowe, kompetencje i wiedzę w dziedzinie objętej przedmiotem niniejszej umowy. W związku z powyższym zobowiązuje się wykonywać zlecane niniejszą umową usługi ze starannością wymaganą przy zawodowym ich wykonywaniu (§ 1 umowy).

Przedmiotem umowy było już jednak: stałe i bieżące świadczenie usług polegających na zarządzaniu i koordynowaniu pracą części przedsiębiorstwa, obejmującej Region (...) i (...) (dalej: „usługi”), w tym polegających na:

- a) koordynacji i zarządzaniu pracą pracowników spółki odpowiedzialnych za handel na terenie województwa (...) i (...),
- b) tworzeniu i przedstawianiu Zarządowi spółki strategii działania przedsiębiorstwa zleconodawcy, obejmującej teren województwa (...) i (...),
- c) realizacji uzgodnionych z Zarządem spółki strategii działania,
- d) inicjowaniu- działań i ciągłej optymalizacji działalności w powierzonym do koordynacji i zarządzania obszarze,
- e) pełnieniu nadzoru nad wdrażaniem i realizacją założeń systemu jakości, ciągłej dbałości o podnoszenie standardów jakości,
- f) zarządzaniu ludźmi i zapewnianiu efektywnej struktury organizacyjnej celem maksymalnego pomnażania zysków spółki,
- g) przedstawianiu Zarządowi spółki, na każde jego żądanie, aktualnych raportów z wykonywanych przez spółkę usług,
- h) aktywnej współpracy z Zarządem spółki dla osiągania zakładanych celów w przedsiębiorstwie oraz rozwiązywaniu bieżących problemów,
- i) wykonywaniu innych zadań powierzonych przez Zarząd spółki.

Wynagrodzenie miesięczne dla spółki (...) zostało określone na kwotę 16.000 zł.

Zakres zadań zawartych w umowie odpowiadał obowiązkom M. G. w pozwanej spółce.

Dowód: przesłuchanie M. P. w charakterze strony pozwanej k. 175-177, umowa o świadczenie usług k. 182-183v., faktury VAT k. 145-149

Była to jedyna tego rodzaju umowa zawarta przez spółkę (...).

M. G. znał prezesa (...) A., jako że współpracowali w przeszłości razem w (...) Centrali (...).

Dowód: przesłuchanie M. G. w charakterze strony k. 135-138, k. 140-141

W ramach umowy spółki (...) i spółki (...), M. G. z ramienia spółki (...) odpowiadał za funkcjonowanie działu sprzedaży spółki (...) na rynku (...) i (...) co do jego struktur sprzedażowych i zarządzania pracą przedstawicieli handlowych celem maksymalizacji zysków. M. G. przekazywał informację co do rynku rolnego na terenie województwa (...) i (...) i jego klientów, w tym np. co do wielkości danego gospodarstwa i preferencji zakupowych. Współpracował z prezesem spółki (...) A. i jej pracownikami. W tamtym momencie w tej spółce nie było osoby zajmującej stanowisko dyrektora handlowego. Prowadząc dział sprzedaży spółki (...) stosował jednakowy model dotarcia do klienta co w pozwanej spółce.

Dowód: przesłuchanie M. G. w charakterze strony k. 135-138, k. 140-141, k. 177-179, zeznania świadka P. Z. k. 138-141

(...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością we W. szybko zaczęły docierać sygnały o podjęciu przez M. G. współpracy z firmą konkurencyjną. Dotyczyło to współpracy ze spółką (...), w tym namawiania pracowników byłego pracodawcy do zatrudnienia się w spółce (...). W rezultacie, były pracodawca pismem z dnia 16 lipca 2014r. wezwał M. G. do zapłaty kwoty 30.000 zł tytułem kary umownej w związku z naruszeniem przez niego z umowy o zakazie konkurencji poprzez podjęcie współpracy z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością. W odpowiedzi M. G. wskazał, iż nie

narusza przedmiotowej umowy, podając, że jest co prawda współdziałowcem i prokurentem (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, jednakże zgodnie z § 2 ust. II umowy ww. spółka jest wyłączona spod zakazu konkurencji.

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością we W. nie występowała na drogę sądową o zapłatę kary umownej.

Dowód: pismo z dnia 16.07.2014r. k. 89, pismo z dnia 24.07.2014r. k. 88, przesłuchanie M. G. w charakterze strony k. 135-138, k. 140-141, k. 177-179 zeznania świadka P. Z. k. 138-141, przesłuchanie M. P. w charakterze strony pozwanej k. 175-177

We wrześniu 2014r. M. G. był widziany przez pracowników pozwanej spółki na targach rolnych w B., przy stoisku spółki (...). Były pracodawca M. G. otrzymywał też informację od swoich klientów, że M. G. prezentuje klientom pozwanej ofertę spółki (...).

Dowód: zeznania świadka P. Z. k. 138-141, przesłuchanie M. P. w charakterze strony pozwanej k. 175-177

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością we W., pismem z dnia 27 października 2014r., rozwiązała z M. G. umowę o zakazie konkurencji z dnia 1 sierpnia 2014r., powołując się na § 4 ust. 1 lit. ci d tejże umowy i uzasadniając to wprowadzeniem od dnia 10 czerwca 2014r. nowej strategii sprzedaży mającej na celu zwiększenie konkurencyjności oferty spółki w zakresie sprzedaży środków do produkcji rolnej i świadczonych usług doradztwa w obszarze agrotechnika, finanse i ubezpieczenia oraz wprowadzeniem nowych cenników na oferowane przez spółkę towary i usługi, nowy podział terytorialny Działu Sprzedaży, zmian w organizacji związanych z przekształceniem kapitałowym spółki i innych. Spółka wskazała, iż w związku z wprowadzonymi zmianami informacje posiadane przez M. G. w zakresie organizacji spółki, wiedzy w zakresie oferowanych towarów i usług objętych poufnością w ramach umowy nie posiadają obecnie dla spółki poprzedniego znaczenia i utraciły cechę informacji szczególnie ważnych.

Dowód: pismo z dnia 27.10.2014r. k. 57

Od 1 grudnia 2014r. M. G. został dyrektorem handlowym w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością za wynagrodzeniem 16.000 zł. W ramach umowy o pracę nadzorował podległych mu handlowców i budował rynek klientów. Zakres jego obowiązków był zbieżny z zakresem usług objętych umową z dnia 1 lipca 2014r. o świadczenie usług pomiędzy spółkami (...) a (...) A.. Jednocześnie z dniem 30 listopada 2014r. została rozwiązana umowa o świadczenie usług pomiędzy spółkami (...) a (...) A..

Dowód: wydruk z portalu LinkedIn k. 107-108, przesłuchanie M. G. w charakterze strony k. 135-138, k. 140-141, k. 177-179, umowa o pracę k. 160-161, porozumienie o rozwiązaniu umowy o świadczenie usług k. 184

W kwietniu 2017r. M. G. zwrócił się do byłego pracodawcy o wypłatę kwoty 36 000 zł tytułem odszkodowania za powstrzymanie się od działalności konkurencyjnej po ustaniu zatrudnienia za okres od lipca 2014r. do października 2014r.

Dowód: przedsądowe wezwanie do zapłaty k. 58

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się niezasadne. Sąd nie podzielił argumentów powoda co do braku podjęcia przez niego działalności konkurencyjnej.

Zgodnie z treścią przepisu art. 101(1) § 1 k.p. w zakresie określonym w odrębnej umowie, pracownik nie może prowadzić działalności konkurencyjnej wobec pracodawcy ani też świadczyć pracy w ramach stosunku pracy lub na innej podstawie na rzecz podmiotu prowadzącego taką działalność (zakaz konkurencji).

Na mocy art. 101(2) k.p. powyższy przepis stosuje się odpowiednio, gdy pracodawca i pracownik mający dostęp do szczególnie ważnych informacji, których ujawnienie mogłoby narazić pracodawcę na szkodę, zawierają umowę o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy. W umowie określa się także okres obowiązywania zakazu konkurencji

oraz wysokość odszkodowania należnego pracownikowi od pracodawcy, z zastrzeżeniem przepisów § 2 i 3. W myśl tegoż § 3 odszkodowanie nie może być niższe od 25% wynagrodzenia otrzymanego przez pracownika przed ustaniem stosunku pracy przez okres odpowiadający okresowi obowiązywania zakazu konkurencji; odszkodowanie może być wypłacane w miesięcznych ratach. W razie sporu o odszkodowaniu orzeka sąd pracy.

Treścią umowy o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy jest zatem zobowiązanie się pracownika do niepodejmowania po rozwiązaniu stosunku pracy działalności konkurencyjnej wobec pracodawcy w zakresie i przez czas określony w umowie oraz zobowiązanie się pracodawcy do wypłacenia pracownikowi z tego tytułu odszkodowania w określonej wysokości, mającego stanowić rekompensatę zarobków utraconych przez pracownika wskutek objęcia go ograniczeniem dotyczącym powstrzymywania się od działalności konkurencyjnej.

W niniejszej sprawie pozwana spółka (konkretnie jej poprzednik prawny) wypłaciła powodowi odszkodowanie za jeden miesiąc obowiązywania zakazu konkurencji po ustaniu stosunku pracy, wstrzymując się z zapłatą za okres od lipca do października 2014r. (kiedy to nastąpiło rozwiązanie umowy o zakazie). Jak bowiem wykazała w toku niniejszego postępowania pozwana, M. G. podjął się działalności konkurencyjnej od 1 lipca 2014r. Naruszenie przez byłego pracownika umowy o zakazie konkurencji upoważnia natomiast pracodawcę do wstrzymania wypłaty dalszych rat odszkodowania od daty powzięcia wiadomości o tym fakcie, a jeżeli płacił raty w czasie naruszenia tego zakazu przez byłego pracownika – do dochodzenia ich zwrotu na podstawie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu (por. Komentarz do art. 101(2) k.p. Kazimierza Jaśkowskiego). Powstaje wówczas obowiązek wypłaty przez pracownika zastrzeżonej na rzecz pracodawcy kary umownej (z czego pozwana spółka ostatecznie nie skorzystała).

Powód zaprzeczył, aby prowadził w jakiegokolwiek formie działalność konkurencyjną w stosunku do działalności byłego pracodawcy po ustaniu zatrudnienia u niego. Nie kwestionując, iż działalność gospodarcza spółki (...), w której w okresie spornym był współnikiem jak i prezesem jest działalnością konkurencyjną w stosunku do działalności spółki (...) (poprzednika prawnego pozwanej), konsekwentnie wskazywał, iż realizacja umowy o współpracę pomiędzy spółką (...) a również konkurencyjną wobec spółki (...) spółką (...), nie naruszała zakazu konkurencji.

Przeczą temu dowody zgromadzone w sprawie, analiza ich treści i sekwencji zdarzeń jakie miały miejsce w ustalonym stanie faktycznym. Przede wszystkim należy stwierdzić, iż Sąd nie dał wiary zeznaniom powoda M. G. przesłuchanego w charakterze strony jako że pozostawały one w sprzeczności z pozostałym materiałem dowodowym zebrany w sprawie, często były sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego i niekonsekwentne. Przykładowo powód zeznał, iż do rozwiązania spornej umowy o współpracę pomiędzy spółkami (...) doszło z uwagi na niezadowolenie spółki (...) z usług spółki (...). Jednocześnie powód zeznał, że ze strony spółki (...) m.in. to on realizował tą umowę. Nie jest więc zrozumiałe z jakiego względu spółka ta zdecydowała się na zatrudnienie powoda na odpowiedzialnym stanowisku dyrektora handlowego za odpowiednio wysokim wynagrodzeniem. Faktyczne niezadowolenie z usług spółki (...) winno przecież skutkować całkowitym zakończeniem współpracy z przedstawicielami tej spółki. Podkreślenia wymaga, że zeznania powoda co do tej kwestii uległy zmianie, jako że początkowo (podczas pierwszego przesłuchania informacyjnego w dniu 11 stycznia 2019r. k. 137) powód wskazywał, iż to spółka (...) (a nie (...) A.) postanowiła zakończyć współpracę z (...) A., uznając jej wymagania za zbyt wysokie (bez sprecyzowania co należy pod tym pojęciem rozumieć). Konsekwencją tego miało być wycofanie się powoda ze spółki (...) i podjęcie zatrudnienia w spółce (...). Powyższe niespójności i brak logiki w zeznaniach powoda wpłynęły na ocenę jego zeznań jako mało wiarygodnych. Powód w toku wszystkich przesłuchań marginalizował swoją rolę w spółce (...) i zaprzeczał podejmowaniu działań konkurencyjnych, jak chociażby pozyskiwanie klientów byłego pracodawcy, co uznano za przyjętą linię obrony, niepolegającą jednak na prawdzie. Nie sposób bowiem nie dostrzec, iż umowa o świadczeniu usług pomiędzy spółkami (...) zakończyła się w momencie rozwiązania umowy o zakazie konkurencji przez spółkę (...). Powód, który nie był już „ograniczony” zakazem konkurencji mógł podjąć oficjalnie zatrudnienie w spółce (...) (o czym będzie szerzej mowa poniżej).

Na materiał dowodowy w sprawie złożyły się przede wszystkim dowody z dokumentów, w tym z akt osobowych powoda, przede wszystkim jego karta stanowiskowa w pozwanej spółce oraz umowa o zakazie konkurencji, umowa o współpracę pomiędzy spółkami (...) wraz z jej rozwiązaniem, wydruki z Krajowego Rejestru Sądowego ww. spółek

oraz pozwanej spółki i spółki (...), korespondencja pomiędzy stronami prowadzona po zakończeniu stosunku pracy. Prawdziwość i rzetelność powyższej dokumentacji nie była kwestionowana przez żadną ze stron, stąd stanowiła ona miarodajny materiał do konstrukcji stanu faktycznego w sprawie. Już sama analiza powyższych dokumentów jest wystarczająca by dostrzec zbieżność obowiązków powoda na wszystkich kolejno zajmowanych stanowiskach: w spółce (...), podczas realizacji umowy o świadczenie usług zawartej pomiędzy spółkami (...) oraz podczas zatrudnienia powoda w spółce (...). Dodatkowo Sąd oparł się na zbieżnych i wzajemnie uzupełniających się zeznaniach świadka P. Z. oraz M. P., przesłuchanego za stronę pozwaną, bowiem korespondują one z materiałem dowodowym w postaci dokumentów, jak również nie zawierają żadnych niejasności czy niespójności, którymi cechowały się zeznania powoda. Nawet mając na uwadze, że świadek P. Z. jest nadal zatrudniony u pozwanej, to jego zeznania wpisują się w ciąg zdarzeń, do którego doszło począwszy od zakończenia przez powoda umowy o pracę w spółce (...). Co do dopuszczenia dowodu z powyższych zeznań strona powoda złożyła zastrzeżenie w trybie art. 162 k.p.c. powołując się na naruszenie przepisu art. 207 § 5 i 6 k.p.c. Zgodnie z tą regulacją, zarządzając doręczenie pozwu, odpowiedzi na pozew lub złożenie dalszych pism przygotowawczych, przewodniczący albo sąd, jeżeli postanowił o złożeniu pism przygotowawczych w toku sprawy, poucza strony o treści § 6. Sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich w pozwie, odpowiedzi na pozew lub dalszym piśmie przygotowawczym bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. Strona może aż do zamknięcia rozprawy przytaczać okoliczności faktyczne i dowody na uzasadnienie swoich wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej. Sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich we właściwym czasie bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności (art. 217 § 1 i 2 k.p.c.). Analogiczna regulacja zawarta jest w treści art. 503 § 1 k.p.c., dotyczącego sprzeciwu od nakazu zapłaty.

Nie byłoby trafne zapatrywanie, jakoby na podstawie art. 207 § 6 k.p.c. sąd miał automatycznie pomijać twierdzenia i dowody, których strona wcześniej nie powołała w pozwie, odpowiedzi na pozew lub w dalszym piśmie przygotowawczym, o ile nie zachodzi któraś z okoliczności uzasadniających uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów, gdyż do sądu należy każdorazowo ocena, czy twierdzenia i dowody są spóźnione, a więc czy zachodziła obiektywnie rozumiana potrzeba powołania ich w wymienionych pismach procesowych. Chwila złożenia pism wskazanych w art. 207 § 6 nie wyznacza więc sztywnej fazy (faz) postępowania, w której twierdzenia i dowody mogą być powoływane (kolidowałoby to z art. 217 § 1 k.p.c.), lecz jest czasowym punktem odniesienia dla oceny, czy istniała procesowa potrzeba powołania twierdzeń i dowodów. W świetle art. 207 § 6 k.p.c. pominięcie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie jest możliwe, jeżeli strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich w pozwie, odpowiedzi na pozew lub dalszym piśmie przygotowawczym bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. Wypadki uzasadniające uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów są więc analogiczne, jak w art. 217 § 2 k.p.c., co wiąże się z faktem, że komentowana regulacja stanowi w istocie rozwinięcie art. 217 § 2 k.p.c. Z uregulowań zawartych w art. 207 § 6 k.p.c. i art. 217 § 2 k.p.c. wynika, że sąd ma możliwość, a nie obowiązek, pominięcia twierdzeń, zarzutów i oddalenia dowodów zgłoszonych przez stronę po upływie zakreślonego jej terminu. Podkreślenia bowiem wymaga, że celem regulacji z art. 207 § 6 k.p.c. i 217 § 2 k.p.c. jest koncentracja materiału dowodowego, lecz jej rygorystyczne przestrzeganie nie może prowadzić do naruszenia zasady wyjaśnienia wszystkich okoliczności istotnych do rozstrzygnięcia, (tak też m.in. Sąd Apelacyjny w Łodzi w sprawie I AGa 115/18). Zdaniem Sądu zeznania ww. osób były istotne z punktu widzenia całościowego ustalenia stanu faktycznego i rozstrzygnięcia sprawy, a ich przesłuchanie nie doprowadziło do przedłużenia postępowania.

W okolicznościach niniejszej sprawy istotne znaczenia ma właśnie wspomniana wcześniej sekwencja zaistniałych zdarzeń. Strony zawarły umowę o zakazie konkurencji, w której wyraźnie zaznaczono, że nie obejmuje ona działalności powoda w spółce (...). Zarówno świadek P. Z. jak i członek zarządu pozwanej spółki (...) zeznali spójnie, iż to powód należał na umieszczenie tego zapisu w treści umowy, co mogło być zrozumiałe z uwagi na funkcję, którą sprawował on wówczas spółce (...). Następnie powód, z własnej inicjatywy, wypowiedział umowę o pracę ze spółką (...). Okoliczności przez niego wskazywane jako przyczyna odejścia z tej spółki: narzekania podległych mu pracowników

na warunki pracy i zastrzeżenia do rozliczeń finansowych w jego regionie, nie zostały w żaden sposób wykazane. Bardziej wiarygodne, z uwagi na późniejsze zdarzenia, wydają się więc zeznania świadka i M. P., że powód, odchodząc z pracy dał do zrozumienia, że zamierza podjąć lepszą pracę, nie wskazując jednak nazwy przyszłego pracodawcy. Bezpośrednio po zakończeniu umowy o pracę ze spółką (...), powód – jako ówczesny prezes spółki (...) podpisał umowę o współpracę ze spółką (...), której prezesa znał i która to spółka niespornie jest podmiotem konkurencyjnym dla pozwanej. Nie chcąc się narażać na naruszenie zakazu konkurencji, do współpracy ze spółką (...) wykorzystał więc spółkę (...), zawierając umowę o współpracę (świadczenie usług), której celem miało być „doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania”. Analiza tejże umowy wskazuje, iż w istocie przedmiotem tej umowy było jednak stałe i bieżące świadczenie usług polegających na zarządzaniu i koordynowaniu pracą części przedsiębiorstwa (spółki (...)) szczegółowo opisane w § 2 ust. 1 lit.a-i tejże umowy. I w taki sposób umowa ta była realizowana. Sam powód zeznał, że była to jedyna tego typu umowa zawarta kiedykolwiek przez spółkę (...). Jego czynności, mimo że próbował je przedstawić jako doradcze, były de facto czynnościami z zakresu zarządzania sprzedażą. Znamienny jest również okres, na jaki została zawarta umowa o współpracę tj. od 1 lipca 2014r. do 31 maja 2015r. Z tą datą kończył się bowiem roczny termin obowiązywania umowy o zakazie konkurencji pomiędzy stronami. Informacje o jego działaniach dotarły do byłego pracodawcy powoda, czego wyrazem było zawezwanie do zaprzestania naruszania zakazu konkurencji i uiszczenia kary umownej. Znamiennym było, iż po wcześniejszym rozwiązaniu umowy o zakazie konkurencji przez spółkę (...), powód od razu został zatrudniony w spółce (...) już na podstawie umowy o pracę na stanowisku dyrektora handlowego, kontynuując de facto wykonywanie dotychczasowych obowiązków (wcześniej jednak działając formalnie z ramienia spółki (...)). Warto zaznaczyć, iż nawet wysokość wynagrodzenia przewidzianego w umowie o świadczeniu usług i w umowie o pracę powoda ze spółką (...) było jednakowe i wynosiło 16.000 zł.

Uznać więc należało, iż powód celowo i świadomie starał się ominąć obowiązujący go zakaz konkurencji, działając poprzez spółkę (...) i zawierając umowę, która – jego zdaniem – dotyczyła jedynie doradztwa. Faktycznie zaś jego obowiązki zarówno w okresie trwania tejże umowy o świadczenie usług, jak na stanowisku dyrektora handlowego w spółce (...) były tożsame, a co więcej były jednakowe jak obowiązki powoda w spółce (...). Wynika to wprost z zakresu obowiązków powoda, umowy o świadczenie usług, zeznań świadka P. Z. oraz samych stron. Dodatkowo świadek ten zeznał, iż powód próbował pozyskać klientów byłego pracodawcy, działając zresztą na tym samym, również terytorialnie, rynku. Powód powoływał się na okoliczność wyłączenia spółki (...) spod zakazu konkurencji, jednakże należy zaznaczyć, że powód nie działał w (...) spółki (...), lecz faktycznie pracował – pod pozorem doradztwa świadczonego przez spółkę (...) – na rzecz spółki (...). Wykorzystał zapis w umowie o zakazie konkurencji i poboczną działalność spółki (...) w postaci doradztwa do ukrycia rzeczywistej pracy dla podmiotu konkurencyjnego. M. P. podkreślił, iż wolą stron umowy o zakazie konkurencji nie było umożliwienie powodowi świadczenia za pośrednictwem spółki (...) usług na rzecz podmiotów konkurencyjnych dla pozwanej spółki. To zrozumiałe i zgodne z istotą umowy o zakazie konkurencji po ustaniu zatrudnienia. Inaczej bowiem zawieranie umowy o zakazie konkurencji pomiędzy stronami byłoby zupełnie pozbawione sensu i przeczyłoby głównemu celowi tego typu umów. Wyłączenie spod zakazu spółki (...) dotyczyło jedynie jej podstawowej działalności w postaci sprzedaży środków do uprawy roślin. Podjęte natomiast przez powoda działanie nie może podlegać ochronie prawnej, stąd przyjęto, iż powód nie ma prawa do odszkodowania za powstrzymanie się od zakazu konkurencji.

W konsekwencji żądanie pozwu oddalono.

W niniejszej sprawie strona pozwana reprezentowana była przez profesjonalnego pełnomocnika (radcę prawnego), którego minimalne wynagrodzenie, w związku z przedmiotem sprawy, wynosi 2700 zł (§ 2 pkt 5 w zw. z § 9 ust.1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych). Pełnomocnik strony pozwanej domagał się również zwrotu kosztów przejazdu na rozprawy w kwocie 2061,08 zł (trzykrotny dojazd do S. z W. i z powrotem, 411 km x 9 x 0,8358 zł). Sąd nie uwzględnił jednak tego żądania. W orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje pogląd, że koszty przejazdów profesjonalnych pełnomocników do sądów zalicza się do wydatków, o których mowa w art. 98 § 3 k.p.c., nie oznacza to jednak automatycznego zaliczenia ich do kosztów niezbędnych i celowych w rozumieniu art. 98 § 1 k.p.c., a ocena w

tym zakresie należy do sądu orzekającego, który powinien uwzględnić wszystkie okoliczności konkretnej sprawy. Nie ulega wątpliwości, iż każda strona procesu ma swobodę w wyborze pełnomocników i sąd w żaden sposób nie może ograniczać tej swobody, jednakże – w ocenie Sądu - przegrywający proces nie może ponosić negatywnych skutków wyboru przez swojego przeciwnika procesowego pełnomocnika, którego siedziba jest znacznie oddalona od siedziby sądu rozpoznającego sprawę. Sąd zwraca uwagę, iż nie ulega wątpliwości, że zwrotowi podlegają jedynie koszty rzeczywiście poniesione (wykazane przez stronę). Pełnomocnik pozwanej posłużył się natomiast stawką określoną w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania dla celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów nie będących własnością pracodawcy. Zasądzenie tych kosztów dojazdu od przeciwnika procesowego stanowiłoby zatem nieuprawnione wzbogacenie po stronie przeciwnej, a zatem również i z tych względów wniosek nie był zasadny (rzeczywiście poniesionych kosztów strona pozwana nie wykazała ograniczając się do podania ich ryczałtowej wysokości). Przedstawione powyżej poglądy pozostają w zgodzie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2016r. (III CZP 26/16). W uzasadnieniu tej uchwały Sąd Najwyższy wskazał, iż po utrwaleniu poglądu, iż strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi zastępowanemu przez pełnomocnika będącego adwokatem lub radcą prawnym koszty jego przejazdu do sądu, jeżeli w okolicznościach sprawy były one niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony, w orzecznictwie sądów powszechnych powstała wątpliwość dotycząca metody ustalania kosztów przejazdu zawodowego pełnomocnika do sądu, a w szczególności czy ich wysokość może być wyliczona na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej. Sąd Najwyższy podkreślił, iż w piśmiennictwie przyjmuje się zgodnie, że istota oraz cele wydatków przeznaczanych na pokrycie kosztów związanych z udziałem w postępowaniu cywilnym i podejmowaniem niezbędnych czynności procesowych uzasadniają tezę, iż ustanowione zasady ich zwrotu mają charakter kompensacyjny, prowadzący do wyrównania uszczerbku w majątku strony lub innej osoby uczestniczącej w postępowaniu. Analiza ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych prowadzi jednocześnie do wniosku, że wydatkom odpowiadają koszty, które zostały rzeczywiście poniesione oraz były racjonalne i celowe (np. art. 85 ust. 1, art. 88, 90 i 91). W odniesieniu do wydatków stanowiących element kosztów procesu, wymagana jest - obok ich celowości - także niezbędność (art. 98 §1 k.p.c.). Nie ma żadnych argumentów na rzecz odmowy charakteru kompensacyjnego także żądaniu zwrotu kosztów przejazdu, poniesionych przez zawodowego pełnomocnika w związku z dojazdem do sądu, w którym odbywają się posiedzenia sądowe lub w którym podejmowane są inne czynności procesowe (np. do sądu wezwanego). W tym stanie rzeczy nie może się powieść próba wykazania, że ustalenie kosztów przejazdu zawodowego pełnomocnika następuje na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy.

Podobnie ocenić należało również wniosek pełnomocnika pozwanej o zwrot kosztów korespondencji (4 znaczki pocztowe po 5,20 zł) celem przesłania odpowiedzi na pozew i pisma ustosunkowującego się do przedłużenia terminu. Jako, że w niniejszej sprawie odpowiedź na pozew nie została złożona, jak również nie zostało nigdy w sprawie złożone wspomniane pismo procesowe, nie było podstaw do uwzględnienia takich kosztów.

Mając na uwadze powyższe Sąd zasądził od powoda na rzecz strony pozwanej wyłącznie ww. kwotę 2.700 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, o czym orzeczono w pkt II wyroku.

Z:

1. (...)

2. (...)

3. (...)

4. (...)

(...)